

روش تحقیق

استاد: دکتر سعادت مند

جلسه اول

تعریف مساله

- مساله شرح مبهم و گنگی است در ذهن افراد، در مورد چیستی یک پدیده یا رابطه آن با دیگر پدیده ها و مانعی است در راه انجام وظایف و یا تحقق هدف.
- مساله هر وضعیتی است که با وضعیت مطلوب، فاصله یا شکاف داشته باشد.

ضرورت تدوین بیان مساله

- محقق پس از انجام مطالعات و بررسی پیشینه، در وضعیتی است که می تواند مساله یا مشکل را از جایگاه اولیه و گسترده آن محدود تر کند و موضوعات مورد نظر را روشن تر تعریف می کند.
- اگر مساله یا موضوع اصلی به روشنی مشخص نشود، هر مقدار هم کار تحقیقی گسترده صورت گیرد راه حلی برای مشکلات بدست نخواهد آمد.

ضرورت تدوین بیان مساله

- هدف نهایی پژوهش پیدا کردن روابط علی میان متغیر ها ، تدوین قوانین کلی اصول یا تئوری هایی است که مجموعه ای از دانش سازمان یافته را تشکیل می دهد.
- تدوین مساله به ویژه از این لحاظ مهم است که ما را در بقیه راه پژوهش هدایت می کند.

ضرورت تدوین بیان مساله

– نارسایی و ناکافی بودن دانش علمی یک مساله دست کم به سه صورت (همپوش) ظالعر می شود.

1. وقتی در نتایج پژوهش های انجام شده شکاف قابل توجهی وجود داشته باشد
2. وقتی بین نتایج چند بررسی تضاد وجود داشته باشد.
3. وقتی یک (واقعیت) به صورت اطلاعات تبیین نشده وجود داشته باشد.

ویژگی مساله پژوهش

– مساله پژوهش در نهایت باید به شکلی شود که دست کم ویژگی زیر را داشته باشد:

1. مساله باید محدود و مشخص باشد و متغیرهای آن به گونه ای عینی قابل تعریف باشد
2. در مساله تحقیق باید موضوع مهمی مطرح باشد
3. در مساله تحقیق تا جایی که امکان دارد باید موضوع جدیدی مطرح شود.
4. مساله مورد تحقیق باید با دانش دانش و زمینه ی تخصصی محقق و امکانات و شرایط هماهنگ باشد.

ویژگی های مساله پژوهش

یک مساله تحقیق زمانی از اهمیت برخوردار است که حداقل یکی از ویژگی های زیر را دارا باشد

– فراهم آوردن دانش در زمینه خاص

– کمک به تدوین نظریه

– تعمیم نتایج تحقیقات قلب (افزایش اعتبار درونی)

– پیشبرد روش شناسی تحقیق

– روشن ساختن برخی از مسائل مهم روز

ملاک های انتخاب و ارزیابی مساله تحقیق

---

1. قابلیت اجرا
2. اهمیت مساله
3. علاقه پژوهشگر
4. ارزش علمی مساله
5. ارزش نظری مساله

فعالیت های لازم برای بیان مسئله

۱- محدود کردن مساله

۲- تعریف مفاهیم

۳- بررسی مفروضات بنیادی